

EL TRIPARTIT, BONA GESTIÓ AMB MALA PREMSA

Vicenç Navarro

12 de novembre de 2010

El Tripartit té mala premsa aquests dies. La gran majoria d'articles que han aparegut en els majors mitjans d'informació a Catalunya comentant l'experiència del govern de la Generalitat (resultat de l'aliança de tres partits, PSC, ERC i ICV-EUiA) no han estat favorables. Tal avaluació és sorprenent, ja que les dades disponibles no semblen confirmar aquesta negativitat en el diagnòstic del que ha passat. En realitat, aquestes dades mostren que l'experiència del Tripartit ha estat, en general, positiva.

El Tripartit va heretar un dels majors problemes que ha tingut històricament Catalunya: el subdesenvolupament del seu estat del benestar. La despesa pública social per habitant (que inclou transferències i ajuts a les famílies), així com serveis públics com ara sanitat, educació, escoles bressol, serveis d'ajuda a les persones amb discapacitats, habitatge social i serveis de prevenció social, entre

d'altres), era el 2003, quan el tripartit va iniciar el seu mandat, el més baix de la Unió Europea dels Quinze (UE-15, el grup de països més propers a nosaltres pel nivell de desenvolupament que tenim). Les xifres parlen per si mateixes. Tal despesa a Catalunya era de 4.338 euros estandarditzats, a Espanya era de 4.316,9, i a la UE-15 era 6.926. Catalunya estava a la cua de la UE-15. Els dèficits socials eren enormes.

Una explicació que s'ha donat a Catalunya a aquest retard era el dèficit fiscal, és a dir, que l'estat central retornava a Catalunya un percentatge excessivament baix del que els ciutadans a Catalunya aportaven a l'estat, la qual cosa era cert, però només en part . Si no hi hagués hagut dèficit fiscal, Catalunya tindria 965 euros estandarditzats més per habitant, una quantitat important, però insuficient per cobrir el dèficit de despesa pública social per habitant entre Catalunya i la mitjana de la UE-15 (el grup de països de la UE més propers a nosaltres pel nivell de desenvolupament econòmic) que era ni més ni menys que 2.588. I aquest dèficit tenia a veure amb els baixos ingressos a l'estat (els més baixos de la UE-15) al qual va contribuir l'enorme baixada d'impostos que el govern Aznar va realitzar en els anys noranta amb el suport del govern CiU. L'altra causa del dèficit social de Catalunya eren les prioritats del govern de la Generalitat durant els vint-i-tres anys de mandat que van prioritzar

els temes identitaris (construcció d'entitats pròpies, des dels Mossos a la Televisió i Ràdio públiques catalanes) sobre els temes socials.

Aquesta situació va canviar notablement a partir del 2003. El creixement de la despesa pública social per habitant i per any, que havia augmentat un 17.7% en els últims set anys de CiU, va augmentar un 26,2% durant el període tripartit 2003-2009. Les conseqüències d'aquest espectacular ascens de despesa pública social (el major ocorregut a Catalunya en l'època democràtica) es va reflectir en els diferents components de l'estat del benestar. En sanitat, l'increment de la despesa pública sanitària va ser un 46% en el període CiU, mentre que va créixer un 54,7% en el període tripartit. En educació, va ser de 7.7% anual en el període CiU, a un 12.8% en el període tripartit. I així en tots els components de l'estat del benestar. Això va implicar canvis molt significatius en sanitat i en educació, on els creixements van ser molt notables, millorant-se l'escola pública d'una manera molt notable, tant en hores de docència (igualant amb la privada concertada), com en recursos. El diferencial d'hores lectives entre pública i privada ha baixat espectacularment. En sanitat, les reformes en l'atenció primària i en salut pública no han tingut precedents a Catalunya. I un mateix en habitatge i en les àrees ambientals.

El govern, tanmateix, va tenir suspesos, i el major va ser el de no canviar substancialment l'orientació nacionalista dels seus mitjans públics (TV3 i Catalunya Ràdio), poc sensibles als temes socials. D'aquí deriva, en part, la pobra imatge del tripartit, accentuada encara més en els mitjans d'informació de major difusió a Catalunya, de persuasió conservadora neoliberal. Per altra part, es poc creïble el compromís per part de CiU de millorar l'estat del benestar de Catalunya quan tota la direcció es la mateixa que va governar Catalunya quan estava a la cua de la Europa Social.